

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR
FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR
WHICH IT STANDS; ONE NATION INDI-
VISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE
FOR ALL."

THE ONLY SLOVENIAN DAILY
BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO
THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000
SLOVENIANS IN U. S., CANADA
AND SOUTH AMERICA.

VOLUME V.—LETO V.

CLEVELAND, O., V TOREK (TUESDAY) FEB. 28., 1922.

ŠT. (NO.) 48.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879

Posamezna številka 3c.

ZADNI POSKUS, DA SE PORAVNA SPOR V STAVBINSKI INDUSTRIJI.

ZADNJA KONFERENCA MED DELAVCI IN PODJETNIKI SE VRŠI DANES OB 2. URI POPOLDNE. — MOŽNO JE, DA BODO STAVBINSKE UNIJE VLOŽILE TOŽBO ZA INJUNKCIJO PROTI SAMOVOLJNEMU ZNIŽANJU PLAČE PRED 1. MAJEM.

Včeraj se je vršila privatna konferenca zveze stavbinskih delodajalcev ter stavbinskega zbora, na kateri se je izreklo zaupnico odboru, ki je vodil pogajanja z delavci. Obenem se je sklenilo, da se bo jutri proglasilo veljavno novo mezdno lestvico. Kot se sporoča, je bil proti tej resoluciji oddan samo en glas.

Podjetniki so se na tej konferenci tudi izjavili, da ne bodo privolili v nikako mezdno pogodbo toliko časa, da pride tudi do sporazuma glede delovnih pogojev. V večini stavbinskih strok je prišlo lani le do meznega sporazuma. Stališče unij ostane neizpremenjeno. Predstavniki raznih unij si včeraj ponovno izjavili, da uvedba samovoljnih določenih plač, ki so bile objavljene v soboto, pomeni, da stavbinski delavci ne bodo šli na delo. Seja unijskih zastopnikov.

Danes ob 9. uri zjutraj so se zbrali na poslednji konferenci pred očitnim štrajkom predstavniki vseh 21 stavbinskih unij. Konferenca se je vršila v prostorih clevelandske delavske federacije.

Zadnja konferenca med delodajalci in delavci se vrši danes ob 2. uri popoldne. Edino ta konferenca je še v stani preprečiti štrajk, oziroma izprti, katero hočejo podjetniki potom samovoljno določene mezdne lestvice vsiliti delavcem.

Sinoči se je od raznih strani nekaj namigavalo, da bo prišlo do poravnave, toda zdi se, da so te govorice brez podlage. Kot se vidi, ni nobena stran voljna podati se za hretem druge.

Podjetniki so očitno mnenja, da bodo z lahkoto zlo- milo odporno silo delavcev, kajti E. F. Hauserman, predsednik podjetniške zveze se je na včerajšnji seji kontraktov izjavil, da se "otrok toliko časa ne bo pomiril, da se ga malo našvrka." V mislih je imel seveda stavbinske delavce, ki pripadajo k uniji.

Charles Smith, predstavnik stavbinskih unij, je včeraj izjavil, da vse odvisi od podjetnikov. "Mi smo pripravljene pogajati se do 1. maja," je dejal Smith, "ter do takrat delati po obstoječih plačah. Prišli bodo na delo tudi v sredo, toda ako bodo našli nabita naznanila o novi mezdni lestvici, bodo šli domov."

Unije poskusijo z injunkcijo?

V nekaterih unijskih krogih se je včeraj govorilo, da bodo stavbinske unije morda šle na sodnijo in zahtevale, da se proti podjetnikom izda injunkcija, glasom katere bi jim bilo prepovedano pred 1. majem znižati obstoječe plače. Tožbo za injunkcijo bi unija utemeljevala s sedanjo mezdno pogodbo, o kateri trdi, da je veljavna do 1. maja, kot vsa prejšnja leta.

Pleskarji so se sporazumeli.

Izmed stavbinskih unij je edino pleskarska, ki je prišla do sporazuma z delodajalci. Sporazumeli so se namreč, da bodo dobili tolikšno plačo, kot katerikoli stroka v stavbinski industriji. Ne ve se pa, dali bodo pleskarji zadovoljni z začasno plačo, objavljeno v soboto, znašajočo 67½c na uro, medtem se je nekaterim drugim stavbinskim strokam določilo po 90c od ure.

Zidarjeve zidarjeve. Zidarska unija je imela v nedeljo sejo, na kateri se je sklenilo, da se zahteva za bodoče leto \$1.25 od ure, medtem ko so dosedaj dobivali \$1.04, a podjetniki so v soboto v svojem naznanilu določili, da bodo dobivali samo po 90c od ure. Včeraj pa so zidarji sklenili, da bodo zahtevali le obdržanje sedanje plače, namreč \$1.04.

Unija zidarjev je včeraj podala izjavo, ki se deloma glasi: "Zidarji so pri volji nadaljevati z delom z nadaljno plačo \$1.04 od ure. To nikakor ni veliko, če se pomisli, da zidarji v najboljšem slučaju ne delajo več kot 200 dni v letu. Potem takem bi njih letni dohodek znašal \$1.664, kar nikakor ni pretirano za vzdržanje družine, za izobrazbo

Rudarski podjetniki se ne odzovejo.

KOT POSLEDICA JE LEWIS PREKLICAL NAMERAVANO KONFERENCO V CLEVELANDU.

Columbus, O., 27. feb. — John L. Lewis, vrhovni predsednik "United Mine Workers of America", je danes obvestil predsednika obijskih rudarjev, Lee Halla, da je konferenca, katere so se imeli vdeležiti podjetniki centralnega kompetitivnega premogovnega polja, in ki se je imela vršiti v Clevelandu 2. marca, preklicana.

Preklicalo se je konferenco vsled tega, ker se podjetniki povabilu niso odzvali. Kot se izjavlja Hall, si unija najbrže ne bo več prizadevala sklicati to konferenco. Poskusila je že dvakrat, toda rudarski podjetniki so jo obakrat zavrnili.

"Ako do 1. aprila ne pride do skupne konference in poravnave, tedaj je štrajk rudarjev absolutna gotovost," se je izjavil predsednik Hall.

W. D. McKinney, tajnik južno-ohijskih podjetnikov, ki so tudi zavrnili povabilo unije, se je nocoj izjavil, da se bo štrajk morda preprečil potom pogajanj med delavci in posameznimi družbami.

Hall pa izjavlja, da tak poskus ne bo prinesel uspeha, ker so taka pogajanja proti pravilom unije. Vse sedaj odvisi od konference, katero je po naročilu predsednika sklical Davis, tajnik delavskega departmanta.

Ekonomske napake v šolskih knjigah.

AMERIŠKA DELAVSKA FEDERACIJA ZAHTEVA, DA SE ŠOLSKE KNJIGE PREUREDI, DA BODO ODGOVARJALE ČASU.

Washington, D. C. — Eksekutiva Ameriške delavske federacije je pretekli teden na svojem zborovanju prišla do zaključka, da se po ameriških šolah vceplja otrokom v glave napačne ekonomske nauke, in kot posledica je federacija odredila, da se o zadevi uvede posebna preiskava.

Kot se izjavlja podpredsednik delavske federacije, Matthew Woll, bo posledica preiskave najbrže ta, da se bo priporočalo preureditev in izboljšanje šolskih knjig, tako, da bodo odgovarjale teku sedanje ekonomske vede.

Woll se je nadalje izjavil, da se z cepljenjem napačnih ekonomskih naukov preprečuje otrokom pravo pojmovanje demokracije v industrijalnem in ekonomskem življenju.

Otrok in za stanarino.

"Pomniti je treba, da plače iz leta 1918 ne soglašajo z draginjo v letu 1922. Pravila zidarjev niso nikdar omejevala produkcije. Unija je bila vedno pripravljena razmotrivati mezdno vprašanje in uravnati je v zadovoljstvo obeh strani. Zato mislimo, da ne zahtevamo ničesar pretiranega, ako hočemo \$1.04 od ure. Sodnik Landis je določil čikaškim zidarjem \$1.10, v Lorainu, O., dobivajo po \$1.12½, v Pittsburghu \$1.30, in samo v dveh ohijskih mestih se plačuje manj kot v Clevelandu."

Raymond T. Cragin, predsednik clevelandske organizacije prodajalcev posestev in zemljišč, je pisal včeraj na podjetniško pismo, v katerem pravi, da dokler se spor v stavbinski industriji popolnoma ne poravna, ni priporočati velikih gradbenih aktivnosti. V pismu je tudi rečeno, da samovoljno objava mezdnih znižanj napravlja na javnost vtis, da podjetniki ne žele miru.

Stališče Rusije na genovski konferenci.

JE PRIPRAVLJENA DOVOLITI KONCESIJE, TODA LE POD POGOJEM, DA SE JI ZAGOTOVI VELIKO POSOJILO.

Moskva, 27. feb. — Sovjetska delegacija za genovsko konferenco bo odšla iz Moskve z naročilom, da dovoli raznovrstne koncesije, to pa le tedaj, ako se ji v zameno dovoli veliko posojilo, s katerim ji bo mogoče vršiti njeno rekonstrukcijsko delo.

Ako se ne bo doseglo posojila, tedaj bo z ruskega stališča genovska konferenca samo moralne vrednosti v tem, da je ista s povabilom obenem izrekla priznanje sedanji vladi.

Glavni vzrok, da Rusija zavzema napram konferenci to stališče, je lakota. Sovjetski voditelji so šele v teku zadnjih tednov spoznali, kako silno brezupen, da je življenjski položaj.

Kako sodijo v Washingtonu.

Washington, 27. feb. — Sovjetska rdeča armada, kateri načeljuje vojni minister Leon Trocki sestaja iz 900,000 mož, vstaveš 200,000 takozvane "Čeke" ali izredne policijske sile. Tako izkazujejo najnovejši podatki, ki jih ima ameriška vlada o moči sovjetske armade.

Vojaški eksperti so mnenja, da bi ruski vojski kazali jako malo navdušenja za boj izven ruske zemlje.

Ze precej časa je znano, da si je Trocki izredno prizadeval, da zviša uspešnost armade, s tem, da izboljša življenje vojakov, ter poviša vojaške zmožnosti častniškega osebja. Kot se poroča, se ponuja bivšim ruskim častnikom, ki žive v tujemstvu, vedno večje ugodnosti, ako se povrnejo domov in zopet vstopijo v armado.

Armada dosedaj še ne čuti lakote. Vojski dobivajo v splošnem boljše hrano, kot katerikoli drug del prebivalstva.

NEW-YORŠKI SLEPAR PRIJET

New York, 27. feb. — Policija naznanja, da je bil v Overbrook, Pa., aretiran bivši new-yorški pre- kupčevalec Alfred Lindsey, ki je osleparil več prominentnih new-yorških žensk za več kot en milijon dolarjev. Mrs. Lillian bivša žena tobačnega magnata Duke, je danes pred veliko poroto izjavila, da je zaupala zgovornemu sleparju, ki je trdil, da ima zveze z najbolj prominentnimi new-yorškimi finančnimi magnati, \$370,000, kar je predstavljalo vse njeno premoženje. Mrs. Dorothy Atwood, ki je istotako prišla ob vse premoženje je tekem zaslišavanja pred poroto postala histerična, vsled česar se je zasliševanje začasno ustavilo.

Milijonar je goljufal vlado.

LADJEDELNIŠKI MAGNAT MORSE IN TRIJE SINOVI SO OBTOŽENI ZAROTE, DA GOLJUFAJO VLADO.

Washington, 27. feb. — Velika zvezna porota je danes izrekla proti ladjedelnikiemu podjetniku Charles W. Morse-u, njegovim trem sinovom in osmim drugim osebam, ki so bile z njim v kompaniji v zvezi z vojnimi kontrakti, obtožbo, v kateri se jih dolži, da so se zarotili, da golju- fajo Zedinjene države in Emergency Fleet Corporation, ki je bila istotako vladna ustanova.

Fletcher Dohyns iz Chicago, ki je pomagal justičnemu tajniku pri preiskavah za vladno prosekucijo, ni po izreku obtožbe od strani porote hotel podati nikake sodbe, za koliko da se je aktualno ogolju- fao vlado pri gradbenih kontraktih, toda iz zanesljivih virov se poroča, da skupna svota presega več milijonov.

Vrednost vseh kontraktov, ki jih je dobil Morse od vlade, je znašala okrog \$10,000,000.

Poleg Morse-a in njegovih treh sinov so obtoženi še sledeči: Colin H. Livingstone, bivši predsednik Virginia Shipbuilding Corporation in predsednik "Boy Scouts" organizacije; George M. Burditt, odvetnik za Morsejeve interese; N. H. Campbell, pomočnik blagajnik United States Transportation Co.; Ruert M. Much, pomočnik blagajnik Virginia Shipbuilding Co.; W. W. Scott, odvetnik za isto korporacijo; Robert O. White, blagajnik Grotob Iron Works in predsednik United States Transportation Co.

Morse je ob objavi obtožbe izjavil, da so obdolžbe "grozovito krivične", kar da se bo dokazalo kasneje, in da je vse skupaj posledica osebnega sovraštva, ki ga goji napram njemu justični tajnik Daugherty skupno s več drugimi uradniki vladnega parobrodne- ga odbora.

POGAJANJA MED ANGLIJO IN FRANCIJO.

Pariz, 27. feb. — Lloyd George in Poincare bosta najbrže odložila razgovore glede medsebojnih vprašanj do zaključka genovske konference.

Iz uradnih krogov pa se nazna- nja, da bo ministrski predsednik Poincare najbrže že v teku par dni napravil obisk v Londonu.

Eksperti, ki pripravljajo za genovsko konferenco, nadaljujejo s svojim delom na podlagi teorije, da se bo ista pričela 10. aprila, kot sta se sporazumela na konfe- renci v Boulogne francoski in an- gleski ministrski predsednik.

Poroča se, da želijo člani male entente, Čehoslovakijske Jugosla- vije in Rumunije, da se na konfe- renci ekspertov, ki se bo v kratkem vršila v Londonu, dopusti kot enakopravne tudi njih za- stopniki.

KAJ JE KRIMINALNO V NEW YORKU.

New York, 27. feb. — New-yorška civilna liga je danes izda- la poročilo, v katerem se današnji način plesanja oboja na dnu pekla. Zatrjuje se, da mora biti med plesalcem in plesalko naj- manj 4 palce praznega prostora, in da je tak način plesanja, v katerem se lica plesalcev dotika- jo, "kriminalen".

Pogodbe pred senatno zbornico.

ODESEK ZA ZUNANJE ZADEVE JE VSEH SEDEM POGODB IZROČIL ZBORNICI V RAZMOTRIVANJE.

Washington, 27. feb. — Senatni odesk za zunanje zadeve je da- nes izročil vseh sedem pogodb, katere je predsednik Harding pred kratkim predložil senatu, senatni zbornici sami, kar pomeni, da se bo borba za in proti pričela odprto voditi.

Zadnji pogodbi sta bili izro- čeni danes. Obe se tičeta Kitaj- ske. Prva vrača Kitajski del samo- uprave, druga pa ji daje dovoljenje, da zviša svoje tarifne pristoi- bine.

Kot je bilo opaziti že dnes, bo nekaj republikanskih senatorjev, ki so drugače naklonjeni pogodbam washingtonske konference, odločno nasprotovalo Hardingo- vemu popravku k četvrti ali pa- cifični pogodbi. Kritiki popravka so razdeljeni v dve skupini. Ena je nasprotna vsakim popravkom, druga pa trdi, da je popravek ne- določen in nejasen v svojem bese- dilu. Kot znano, se s to pogodbo zavezujejo Amerika, Anglija, Francija in Japonska priti druga drugu na pomoč, ako bi bile v nevarnosti kake kolonialne po- sest na Pacifiku, pripadajoče, ka- terikoli izmed štirih držav.

ZENITEV DANES NI NOBEN SPAS.

Omaha, 27. feb. — Dr. Edgar M. Brown, pastor tukajšnje meto- distovske cerkve katerega njegova žena toži za ločitev zakona, je včeraj v svoji pridigi dejal, da mora biti moški in ženska, ki se dandanes ženita, na vse pri- pravljena. Dejal je, da si vaelej, kadar poroči, kako nov par, pri sebi misli: "Fant, ti si pa koraj- žen!" Mrs. Brown toži svojega moža za razporoko radi krutosti, in pravi, da je postal z njo kot da je njegova služkinja.

DVE DEKLETI UBITI V SPANJU.

Armarilla, Tex., 27. feb. — 15-letna Gladys Solomom in 13- letna Nell Amberson, sta bili na domu poslednji, ki se nahaja o- krog 15 mil od tu, trenutno ubiti ko sta spali. Kmalu nato je po- skusil izvršiti samomor blizu Uni- berson domovanja 19-letni Hou- ston Upton, sin neke poznane rod- bine v istem okrožju.

Minnie Wilson, ki je spala v isti postelji kot ubiti deklici, je ostala nepoškodovana.

Kot se je zvedelo, je med Up- tonom in 15-letno Gladys Solo- mon obstojalo ljubavno razmerje. V nedeljo sta se baje sprla, na- kar je Upton odšel. Okrog 4 ure zjutraj pa se je pojavil v sobi, kjer so spala dekleta, neki moški, nakar je sledilo streljanje. Pozne- jeje je bil Upton najden v bližnji šoli s kroglo v levi strani prs. Pre- nesli so ga domov, toda kot se izjavlja bo najbrže podlegel rani.

SE BO ČUDIL, KO SE ZBUDI NA ZEMLJI.

Madison, Mis., 27. feb. — Cla- rence Harvey, star 28 let, je po- skusil izvršiti samomor z zastrup- ljenjem potom zavžitja velike do- manj 4 palce praznega prostora, in da je tak način plesanja, v katerem se lica plesalcev dotika- jo, "kriminalen".

Kongresman London proti vmešavanju v Mehiko.

ZAHTEVA, DA AMERIKA PRI ZNA OBREGONOVO VLADO TER UMAKNE ZAHTEVE ZA POSEBNE PRIVILEGIJE.

Washington, D. C. — V čet- tek popoldne je govoril pred po- slansko zbornico socialistični kongresman Meyer London o me- hikanem vprašanju. Apeliral je na vlado Zedinjenih Držav, da preneha s svojim vmešavanjem v življenje Mehike, da preneha nastopati kot agent ameriških kapitalističnih interesov, in da prizna obstoječo mehikansko vla- do, kateri načeljuje predsednik Obregon.

Ameriški kapitalisti, ki inves- tirajo svoj kapital v drugih de- želah se morajo podvreči zakono- nem onih dežel in prevzeti ves- riziko na svoje rame," je dejal London. Ne bi se smelo rabiti na- šo armado in mornarico za ob- rambo investicij ameriških kapi- talistov.

Mehikansko vprašanje spravi- l v ospredje demokratski posla- nec iz Texas, Connolly, ki je iz- javil, da so garancije, ki jih je že podala mehikanska vlada, do- voljne za priznanje mehikanske vlade. Toda Connolly ni hotel pri- rustiti v to, da bi se iz pogodbe mel Ameriko in Mehiko odstrani- lile vse garancije, katere zahte- va ameriška vlada.

London je nato držal desetmi- nuten govor, v katerem je izja- vil, da ameriška vlada v svojem svetem navdušenju, da protekti- ra ameriške kapitaliste, zahteva zanje v Mehiki pravice, kakršne bi ne bila nikdar pripravljena privoliti niti kapitalistom v svo- ji lastni deželi ali pa tujim kapi- talistom, ki imajo svoj kapital in- vestiran v Zedinjenih državah.

Ameriška legija za Cuyaho- ga okraj je podala izjavo, da ni sovražna organiziranim delav- cem, ter apelira na delavce, ki so bili v armadi, da se pridružijo ter sami prepičajo.

Ženska, ki je bila povožena v soboto zvečer na E. 71. St. in Carnegie Ave., je mati tukajš- nje učiteljice Miss Helene Spaid, ki je dobila službo v Gidding šoli šele pred tremi tedni. Mati in hčer sta prišli iz Crescent, Pa. Najbrže je prišla sem hčer, ko pa se ji je posrečilo dobiti služ- bo, je pisala materi, naj uredi vse potrebno ter pride za njo. In res je mati dospela sem zadnji torek. V petek in soboto pa sta delali načrte, da najmeta kje kako primerno stanovanje ter si ustanovita dom, ker dosedaj sta stanovali v neki opremljeni sobi na 2170 E. 71 St. V soboto je šla Mrs. Spaid v neko bližnjo trgo- vino kupiti si nekaj potrebščin. Ko je šla preko Carnegie ulice, ji je padla na tla sredi ceste denarni- ca, v kateri je imela \$69. Hoteč jo pobrati jo je zadel avtomobil, ki ji je zadal smrtno poškodbe.

Iz urada mestnega pravd- nega direktorja je dospelo na mestni šolski odbor pismo, v ka- terem se obvešča vse civilne u- službenice šolskega odbora, da se jim ni bati, da bi jim mestna u- prava znižala plače. V pismu je tudi izraženo, da ima edino šol- ski odbor pravico znižati ali zvi- šati plače svojih uradnikov.

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVEMŠI NEDELJ I PRAZNIKOV.

Owned and Published by:

THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.

Business Place of the Corporation — 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:

By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50
3 mo. \$2.00.United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.0
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnie in izdaja za

Ameriško-Jugoslavanska Tiskovna Družba.

6418 ST. CLAIR AVE. Princeton 551. 6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov ni odgovorno ne uredništvo, ne upravljanje.

CLEVELAND, O., V TOREK (TUESDAY) FEB. 28., 1922.

104

PLAČE JAVNIH URADNIKOV.

Poroča se, da je angleška Delavska stranka pred kratkim prosila slovitega pisatelja Bernarda Shaw-a, da sprejme parlamentarno kandidaturu za westedburški okraj.

On te ponudbe, kot je bilo pričakovati, ni sprejel, pač pa je podal odgovor, kakršnega je zmožen le Shaw. Odvrnil je:

"Lepo vas prosim, zakaj pa naj bi prosjačil okrog westedburških meščanov, da mi dovolijo tritati moj čas v parlamentu za plačo, ki bi mi niti za življenske potrebe ne zadoščala, ko sem vendar v stanu zavzemati veliko boljše pozicijo, ki nosi tudi veliko več v materialnem oziru, kot vodilni član svojega poklica? Ako mi Delavska stranka ali katerasibodi druga stranka, garantira izvolitev brez vsakega nasprotovanja, s plačo štirih tisoč funtov šterlingov na leto, tedaj šele bi se izplačalo tako ponudbo vzeti v razmotrivanje."

Shaw je k temu še dostavil, da bi raje v vodo skočil in utonil, kot pa da bi omejil svojo sedanjo avdienco, se stoječo iz vsega civiliziranega človeštva, na peščico omejenih gospodov s trgovskim instinktom, ki so zbrani v angleškem parlamentu.

Vse, kar pravi Shaw, se seveda ne sme vzeti dobesedno. To je pač njegov satiričen način izražanja, o katerem se mora vsaj priznati, da ni le jako zabaven, temveč tudi efektiven.

Vsekakor pa je resnica, da se danes ljudi, ki zavzemajo važna in prominentna mesta, ne plačujejo toliko, da bi se take pozicije zdele vabljive za ljudi izrednih zmognosti. S tem ne mislimo reči, da je njih plača premajhna, toda na drugi strani pa je dejstvo, da je prišlo tako daleč, da se za javne pozicije poganjata le dve vrsti ljudi. Prva vrsta, in ta je v večini, je nezmožna več zaslužiti v svojem lastnem poslu, in si torej želi uradnega korita. V drugo vrsto pa spadajo ljudje, katerim je plača pastranska stvar; njim se gre le za čast in pa za priliko, da zavzemajo važna mesta, na katerih lahko izkazujejo velike usluge interesom svoje kaste. Rezultat je, da imamo danes po

javnih uradih in zbornicah ali navadne bebee ali pa ambiciozne ljudi, katerim so interesi ljudstva deveta briga.

Vzemimo za primer plače, ki jih dobivajo poslanci, senatorji in kabinetni uradniki Zedinjenih držav. Poslanci in senatorji dobivajo po \$7,500 let plače, kabinetni člani pa po \$12,000. To nikakor ni mala svota za navadnega človeka, toda življenje v Washingtonu je sila drago, in vzdržanje primerne družabnega stališča stane dosti denarja. Senatorji običajno potrošijo več samo za svojo izvolitev kot pa znaša njih skupna plača. Kaj sledi iz tega? Da morajo imeti oni, ki žele sedeti v senatni zbornici, še kake druge namene, in ne samo služiti interesom "ljudstva", kot pripovedujejo tekem volilnih kampanj.

Nekdanji predsednik William Taft je bil pred nedavnim časom nastavljen predsednikom najvišjega sodišča Zedinjenih držav. Kot tak dobiva \$12,500 letne plače, medtem ko ni dvoma, da bi kot odvetnik za kako veliko korporacijo "zaslužil" vsaj \$100,000 na leto. Zakaj je sprejel mesto vrhovnega sodnika? Zato, ker se mu tu nudi večja prilika, da služi interesom vladajočega razreda.

Kot je danes, se morejo potegovati za javna zastopstva ali ljudje malih zmognosti, ki ponavadi "naredijo" še kaj "postrani", ali pa nasprotniki ljudskih koristi.

Samo po sebi je umevno, da je ta položaj demoralizujoč in škodljiv v vseh ozirih, kajti idealistov, ki bi imeli le ljudske koristi pred očmi, je v današnji materialistični dobi bore malo, kar je povsem naravno in razmeram odgovarjajoče.

Kriza v jugoslovanski industriji.

Na eni strani čujemo: nima mo industrije, od druge strani pa pravijo glasovi: industrija je v krizi. Oboji imajo prav! Manjka nam še posameznih panog industrije, navezani smo pri gotovih izdelkih na tujino; če se hočemo odreči vsem tistim izdelkom, ki jih nimamo doma, zastane naše narodno gospodarstvo, zastane ozir, pade pa tudi kultura za par stoletij nazaj. Tega počemo. Stojimo na stališču: po datke moramo imeti. A možno jih je dobiti samo bodisi potomo uvoza, bodisi, da postavimo za tiste neobhodno potrebne predmete tovarne doma. Uvoz podpira silno vse, spravi naše narodno gospodarstvo v vedno težji položaj, torej se je treba okleniti drugega sredstva: zidati tovarne doma. Klic po razvoju industrije je torej upravičen.

Zakaj pa ne stavijo tovarov v tistem obsegu, ki bi bil potreben? Zakaj so tako redke nove tovarne?

Misljam si, da imam 2 milijona dinarjev ter hočem s tem u-

stanoviti prepotrebno tovarno. Še pred vojno bi rekel: če mi bo tovarna nesla: prvo leto nič, drugo leto 3 od sto, tretje leto, ko bo upeljena, pa vsaj 6 od sto, bo dobro. Kako pa danes? Zazidani 2 milijona dinarjev, pa ker 2 milijona dinarjev danes ne pomenita dosti, bom moral za popolno opremo tovarne vzeti na posodo še 2 milijona. Obresti za to (in še prav visoke) bom moral plačati že takoj v prvem letu (ko tovarna še niti vpeljana ne bo). Tako tudi v drugem in naslednjih letih. Dobro! Plačeval jih pač bom, tem lažje, čim bolj bo tovarna uspevala. Je pa to res: Kaj vem sedaj, po tako bridkih izkušnjah, kaj bo drugo leto? Pamet mi pravi: cene bodo šle še gor, t. j. večnost denarja bo še padala, a za boga, enkrat bo to moralo prenehati, ker sicer bo prenehalo vse gospodarsko življenje, ker ne bo več časa za delo, ampak bo vse šelo (ali pa tehtalo?) cel dan samo denar. Kot tovarnar bom že prišel na svoj račun: če bo dražje, bodo na tudi moji izdelki toliko dražji. Ampak enkrat mora biti tega skakanja cen konec, to mi pravi tudi pamet. A kdaj se bo to "obrnilo"? Čez en mesec? ne no industrijo? Je res v krizi tu-

verjamem. Čez eno leto? mogoče. Čez dve leti? tri? Kdo ve? In kaj bo z mojo tovarno, če začne cene padati, če bo denar več vreden? Moji izdelki bodo tudi padli v ceni. No, prav, manjši bo moj dohodek po številu denarja, ker bo vse ceneješe, bom tudi porabil manj denarja. Bo res za vse tako? Kaj pa moj dolg? Kaj bo z obrestmi dolga? Ali se bodo te tudi zmanjšale? Če bom dolžan še 2 milijona dinarjev, bom moral plačevati še ravno tako zanje obresti, mogoče se bo znižala malo obrestna mera, pa kaj to, 2 milijona dinarjev bosta vseeno še 2 milijona dinarjev in to drugačnih dinarjev, vrednih veliko več. Strah in groza! Iz tovarne bom dobil manj dohodkov, dolžan bom pa še toliko kot prej. Kaj bo z mojim podjetjem? Ne, to je nevarna reč! Če bi vsaj vedel, da cene še par let ne bodo padle! Mogoče bom pa ušel "polomu", ko bodo začele cene padati? (Vas je kaj strah vprico takih "bogokletnih" besed!) Kako naj naredim? Če bi se mogel na hitro iznebiti vseh dolgov in obenem še dati nekaj "na stran" za tiste čase, ko bom za svoje izdelke manj dobil. Je to mogoče? Seveda, a le na tale način: svoje izdelke moram prodajati z večjim dobičkom, 6 odstotkov dobička ne bo dosti, 10, 15, 20 ali če mogoče še več; čim več, tem bolje, samo da me padec cen ne prehititi! Visoki procenti morejo pa nastati le, če se izdelki dragi prodajajo. Razumete sedaj visoke cene? Niso toliko posledica pohlepnosti po denarju, temveč v prvi vrsti so izraz strahu — pred bodočnostjo — pred tistim trenutkom, ko bodo začele cene padati.

Lahko je spoznati iz tega, da je vsaka nova tovarna danes skrajna spekulacija ter ji je kolikor toliko "zanesljiv uspeh" prerokovati le, če ima na čelu ljudi, ki jih ni pred samim seboj strah "spravljati in zakrivati" 20—30 ali 50 proc. dobička.

Kdo je kriv? Tovarnar pravi: razmere, kupec-konzument kolne tovarnarja in tako se vrti ta kolobar višje in višje, dokler ne bo razpočil, v čigavo korist? Najbrže nobenega. Ljudem s poštno, solidno mentaliteto pa je ta ples za "hitro" amortizacijo ogaben. Ne marajo riskirati. — To je kriza — mlade industrije.

Kako pa je s staro, že vpelja-

Clevelandske novice.

— Izdelovalnice sladkarij pravijo, da so njih naročila za Veliko noč jako povoljna ter da imajo dovolj dela vsaj še za par tednov.

— Da se da zaslužka kolikor mogoče velikemu številu delavcev, in to kakor hitro mogoče, se je naročilo večeraj okrajnemu inženirju Landerju, da prične z gradnjo in popraviljem cest na spomlad. Mestni odbor je odobril večeraj 28 pogodb za popravilo in zgradbo novih cest za skupno svoto \$300.000. Poseben cesten odbor mestnega sveta se je posvetoval že zadnji teden z direktorjem Malinom v tem oziru in tedaj se je določilo, da se izda letos \$1,800,000 za nove ceste, \$700,000 pa za popravila starih. Lander se je izrazil, da se bo pričelo delo na okrajnih cestah lahko že s prvim aprilom, ker je treba tlakovati še dve cesti, za katere je bil podpisan kontrakt še lansko leto. Kar se tiče popravil, se bo zboljšalo letos tudi sledeče ceste: E. 160 St. od Holmes Ave. do Saranac Rd., kar bo stalo \$19,341; Vineyard Ave. od Warner Rd. do Turney Rd., \$33,535; E. 153 St. od Utopia Ave. do St. Clair Ave., \$5,203; Aspinwall Ave., od E. 152 St. do E. 154 St., \$4,958; Aspinwall Ave.

— Ona ima svoj obrat v redu. Rada bi delala "s polno paro". Pa ne gre. Vsled dragine "konzumira največji del prebivalstva le samo najpotrebnejše, odjemalcev je zato z vsakim dnem manj. Skladišča teh tovarov so se polagoma začela polniti z blagom. Nastopilo pa je še nekaj drugega: nenadno padanje vrednosti denarja. Ker nihče ne ve, kaj prinese drugi dan, je vsekakor bolje imeti v roki blago nego denar, čigar vrednost se kar topi, kakor maslo na soncu. An se je treba čuditi tovarnarju, če se odloči: ne prodam blaga, ki je v skladišču. Da se mu pa blago preveč ne nakopiči, odpusti en del delavcev oziroma se jih skuša iznebiti, da jim zmanjša mezde. Brezposelnost raste, z njo zopet nakupovalna (konzumna) nezmožnost, ta zopet pritiska na zmanjšanje produkcije in tako se vrti tudi tu vse zopet v kolobarju navzdol, navzdol, kam? Kdo ve?

— Neka ženska, ki živi v "mini Harvard Ave. in E. 154 St.", je našla večeraj v neki dolgi Cuyahoga Heights košček njen z otročjo obleko. Manjmi pa je bila odrezana rokava. Ženska je takoj obvestila policijo, naker je pričel Stannard s preiskavo, da bi se ni li morda izvršil zločin zagonoten umor. Otročje je ce so vse okrvavljene, "robo" je prerezana v dva dela, najoj ob zapustju potem pa malo rano.

— Umrli je Mary Bubnick, 37 let, doma iz Gradišca na morskem. Tu zapuščena soprojka v 5 nedorastlih otrok, v slobovini pa mater, sestro in ta. Pogreb se vrši v sredi traj iz hiše žalosti na 9813 zabeth Ave. Naj v miru po-

in E. 155 St. od St. Clair Ave. E. 154 St., \$13,385.

— Danes se vrši seja direktorja S. N. Doma. Pričetek ob uri zvečer. Bodite navzoči kajti na dnevnem redu je nekaj važnih zadev.

— John Perčun, 3358 E. St., je bil pripeljan večeraj traj pred sodnika Corletta obsojen na \$75 globe, sodne ške in pet dni v zapor ker je zbil z brzino 50 milj na uro po 55. St. Polica Hosack, ki je čuna aretirati, pravi, da je ob neki telefonski drog ter bil sprednjo šipo in raztrgal ho, toda da je navzlic temu vel naprej. Prijet je bil, ko ustavil na neki gasolinski postaji.

— V nedeljo zvečer je eksplodiral dinamit v kleti neke stavbanjske hiše, 1136 Lakeview Ave. v kateri stanuje 36 družin. plozija, ki se je čula kako daleč, je porušila samo vogal s ploja. Lastnik hiše, Izak J. 3259 E. 116 St., pravi, da ni kdaj naj bi mu bil to storil, ni prejel nikakega pretilnega sma, niti nima s svojimi delci kakkega nesporazuma.

— Policija se je pričela zezavati žensk za izsledovanje dajalcev opojnih pijack. Hicks, 2025 E. 55 St., je nekemu 18letnemu dekletu oint žganja za \$3.00. Ni bilo go potem, ko je bil aretiran kaznovan na \$100 globe. Z vred je bilo deležnih iste 37 drugih kršilcev. Hicks je vedal sodniku v obraz, da je izdal. Ime omenjenega kleta se drži tajno.

— Neka ženska, ki živi v "mini Harvard Ave. in E. 154 St.", je našla večeraj v neki dolgi Cuyahoga Heights košček njen z otročjo obleko. Manjmi pa je bila odrezana rokava. Ženska je takoj obvestila policijo, naker je pričel Stannard s preiskavo, da bi se ni li morda izvršil zločin zagonoten umor. Otročje je ce so vse okrvavljene, "robo" je prerezana v dva dela, najoj ob zapustju potem pa malo rano.

— Umrli je Mary Bubnick, 37 let, doma iz Gradišca na morskem. Tu zapuščena soprojka v 5 nedorastlih otrok, v slobovini pa mater, sestro in ta. Pogreb se vrši v sredi traj iz hiše žalosti na 9813 zabeth Ave. Naj v miru po-

Lepi striček

— Guy de Maupasant. —

Madelena se je vrnila okoli polnoči. Georges se je hipoma prebudil in je sedel na postelji.

Prašal je: "No?"

Nikdar še je ni videl tako blede in presnujene. Zamrmrala je:

"Umr! je."

"Ali In... ali ti ni ničesar reklo?"

"Ničesar, ko sem prišla tja, je bil v nezvesti."

Georges se je zamislil. Prašanja so mu silila na jezik, ki si jih ni upal izreči.

"Pojdi spat," je dejal.

Urno se je slekla, potem je smuknila k njemu.

Povzel je: "Ali je imel sorodnike pri smrtni postelji?"

"Samo en nečak je bil prišel."

"Ali Ali je bil ta nečak večkrat pri njem?"

"Nikoli. Deset let je, kar se nista videla."

"Ali je imel drugih sorodnikov?"

"Ne... Misljam, da ne."

"Potem... bo ta nečak pač njegov dedič?"

"Tega ne vem."

"Ali je bil jako bogat, Vaudrec?"

"Jako bogat."

"Ali veš, koliko je po priliki imel?"

"Natačno ne vem. Milijon, nemara dva."

Sedaj ni rekel več ničesar. Ona je upihnila svečo. In v temi sta ležala drug poleg drugega; bedela sta in sta na tihem sanjarila.

Njemu se ni hotelo več spati. Bore malo se mu je zdelo sedaj sedemdesettisoč frankov, ki mu jih je obetala gospa Walterjeva. Kar se mu zazdi, da Madelena joče. Prašal je, da bi vedel za gotovo:

"Ali spiš?"

"Ne."

Glas se ji je tresel, solze so se poznale v njem.

Georges je spregovoril:

"Prej sem ti bil pozabil povedati, da nas je tvoj minister naplahtal."

"Kako to?"

In pripovedoval ji je na dolgo in na široko, z vsemi podrobnostmi načrt, ki sta ga zasnovala na skrivnem Laroche in Walter.

Ko je končal, je prašala:

"Kako veš ti to?"

Odgovoril je:

"Dovolj, da ti tega ne povem. Ti imaš svoja pota za informacije, v katere se jaz nič ne vmešavam. Jaz imam svoja, ki bi jih rad zase ohranil. Na vsak način pa jamčim, da so moji podatki pravilni."

"Da, že mogoče... Slutila sem, da plete nekaj brez nas."

Ali Georges, ki mu ni hotel priti spanec, se je bil približal svoji ženi in jo je narahlo na uho poljubil. Ona ga je živahno porinila proč:

"Prosim te, daj mi mir, kaj ne? Prav ljubi se mi!"

Udal se je, obrnil se proti zidu, zatisnil oči in je naposled zaspal.

VI.

Cerkev je bila črno prevlečena in velik grb s krono, obsežen nad vhodom, je pričal mimo hodečim ljudem, da pokopavajo plemiča.

Obred je bil pravkar končan, pogrebci so počasi odhajali; hodili so mimo krste in mimo nečaka grofa de Vaudrec, ki jim je stiskal roko in jim odzdravljaj.

Ko sta prišla Georges Du Roy in njegova žena iz cerkve, sta korakala vstric proti domu. Zamisljena sta bila in sta molčala.

Nazadnje je dejal Georges, kakor da govori za-se:

"Pa je res čudno!"

Madelena je prašala:

"Kaj pa, dragi moj?"

"Da nama ni Vaudrec ničesar zapustil!"

Rdečica ji je udarila v obraz, kakor da ji je hipoma zagrnil belo kožo rožnat pajčolan in ji vstala od neder proti glavi, in rekla je:

"Zakaj naj bi nama bil kaj zapustil? Saj ni nikakega vzroka za to."

Potem pa, ko je nekoliko pomolčala, je povzela:

"Mogoče hrani kak notro oporoko. Sedaj ne moremo še vedeti."

Pomislil je, nato je zamomljal:

"Da, to je verjetno; navsezadnje nama je bil le to in je čital:

najboljši prijatelj, obema. Diniral je po dvakrat na teden pri nas, prihajal je vsak teden. Pri nas je bil doma, popolnoma doma. Ljubil te je po očetovski in bil je brez sorodnikov, brez otrok, brez bratov in sestra, samo nečaka je imel, in še ta je bil mrzlega rodu. Da, oporoka mora biti. Saj ne pričakujem bogve kaj, spomin, da nam pokaže, da je mislil na nas, da nas je ljubil, da prizna nagnjenje, ki sva ga imela do njega. Nekako znamenje svojega prijateljstva bi nama bil res dolžan."

Dejala je z zamišljenim, malobrižnim obrazom.

"Mogoče je, res, da je napravil oporoko."

Ko sta prišla domov, je izročil sluga Madeleni pismo. Odprla ga je, potem ga je pomolila možu.

Dr. Lamanur, notar,

rue de Vorges, 17.

Veledenjena gospa!

Prosim, blagovolite se oglasiti v moji pisarni, v torek, sredo ali četrtek med drugo in četrto uro, v zadevi, ki se tiče Vas.

Z odličnim i. t. d.

Lamanur.

Sedaj je zardel Georges: "To-le bo! Čudno je, da je, da je poslal poziv tebi, in ne meni, ki sem po postavi gospodar."

Najprej ni odgovorila, potem pa, po kratkem preudarku: "Ali hočeš, da pojdeva takoj k njemu?"

"Dobro, le pojdiva."

Brž po obedu sta se odpravila.

Ko sta stopila v Lamanurjevo pisarno, je vstal pisarjniški vodja s poudarjeno vljudnostjo in ju je odvedel k svojemu šefu.

Notar je bil majhen, okrogel človek, kepa, kamor si ga pogledal. Glava mu je bila podobna krogli, pribiti na drugo kroglo, ki je bila nasajena na tako majhne in kratke noge, da so bile tudi skoraj kakor dve krogli.

Pozdravil je, ponudil jima stole, ter se obrnil proti Madeleni: "Gospa, poklekaj sem vas, da bi vam pokazal oporoko grofa de Vaudrec, ki se tiče vas."

Georges si ni mogel kaj, zamrmral je:

"Saj sem si mislil."

Notar je pristavil: "To, sicer kratko, pismo vam hočem prebrati."

Potegnil je polo iz mape, ki je ležala pred njim, in je čital:

"Jaz podpisani, Paul Emile Cyprien Contran de Vaudrec, zdrav na duhu in na telesu, izražam svojo poslednjo voljo.

Ker me utegne smrt vsak hip pobrati, hočem rom na to vrediti svoje stvari in napisati svojo oporoko, ki jo vložim pri doktrju Lamanurju.

Ker nimam neposrednih dedičev, zapuščam vse, kar imetije, sestojaje iz borznih papirjev v vrednosti stoletiško frankov in iz posestva v vrednosti okoli tisoč frankov, gospe Klari Madeleni Du Royvi, brez obveznosti ali pogojev. Njo prosim, naj prejme rilo mrtvega prijatelja v znak iskrene udanosti in kega spoštovanja."

Notar je pristavil: "To je vse. Ta listina je dat zadnjega avgusta meseca in je stopila na mesto druge enako vsebino, ki je bila narejena pred dvema letoma na ime gospe Klare Madelene Forestier. Jaz hranim prvo oporoko, ki bi dokazala, ako bi sorodniki ugovarjali, da gospod de Vaudrec svoje volje ni izpremenil."

Madelena, zelo blede, je gledala svoje noge. Georges je nervozno sukal svoje brke med prsti. Notar je kratkem premolku povzel: "Gospa seveda ne more biti jeji tega volja brez vaše privolitve, gospod."

Du Roy je vstal in je rekel s suhim glasom: "Moram prej premisliti."

Notar se je nasmehnil, se priklonil, pa z ljubim glasom: "Vaše pomisleke razumem, gospod. Moram pristaviti, da je izjavil gospoda grofa nečak, ki je del danes dopoldne poslednjo voljo svojega strica, jo hoče priznati, ako prepustite njemu svoto stoletiško frankov. Po mojem oporoki ni mogoče ovreči pravda bi vzbudila hrup, ki bi se mu vi nemara izognili. Svet pogostoma zlobno sodi. Na vsak način ali mi utegnete sporočiti svoj odgovor glede vse do sobote?"

Georges se je priklonil: "Da, gospod." — je čeremonijozno pozdravil, spustil svojo ženo, ki je čisto tiho, naprej, in je odšel tako napeto, da se ni več smehljaj.

Komaj sta stopila v svojo sobo, je Du Roy zabil vrata, virgel klobuk na posteljo, pa:

"Ti si bila Vaudrecu metresa?"

(Dalje prih.)

Marja Kmetova.

HELENA.

Potem se je zagrizla vame mi-
nel, da hočem živeti. Živeti ono
čez teden dejala Mini, da si
nim družbe in smeja, ni prišla
začudenja, a potrepa me je
rami in dejala:

"Zdaj imam se vero vate."
Jaz sem se nasmejala, a v
reči mi je ključalo.

7.

Kakor oči sladostja so štr-
le, da luči v kavarni vse motne in v
nemoglo prenasledenosti. Po gos-
timu gimu je podzela godba in se
motovila v hrupnih, hreščočih
zvokih. In časih je zavila vi-
sina do smešnosti in se je raz-
pencil klavir, kakor bi se zas-
nel star, prenasleden grešnik.
Melodije in glasovi so me obizirale
kakor bi imela namazane lase s
črnim udarjal po obrazu kakor že-
le snega.

Videla sem rumene, izžete o-
reže z nabrekli, rdečimi lici.
Videla sem obraze, kakor bi se
bili posušili sredi cestnega pra-
sa in bi se jih še držali pljunki
mancov. In bili so obrazi kakor
spir tenki in prozorni in že zda-
nj življenja prenasledeni. Oči
žarele od one mize, medele s
mize; so bile izpite in preva-
ne in spet so bile kalne in si-
ne. Iz kota je bahavo namigoval
klub s kričočimi barvami ka-
kar bazar. In svetle obleke in tem-
ne obleke in razgaljeni vratovi
kakor razprodaja mesa. Svetile
se bele naskrobljene srajce,

blestele so se namazane frizure
in se obrazi so bili izlikani in po-
sesani. Zaskril so se prstani, ka-
zale so se zlate verižice in le ma-
lo je bilo ljudi, ki bi bili taki,
da bi jim človek segel v roko in
se jih razveselil. Ti so sedeli ti-
ho in mirno in so motrili obra-
ze. A ves ta šum in vsa ta me-
lodiozna pijanost jih je bolela
in navadno so kmalu zapuščali
kafarno. — V velikih bleščočih
se zrcalili pa se je vsa kavarna
razgalila še enkrat in je bila še
bolj gola kakor v resnici.

Ves ta hrup, vsa ta mešanica,
vsa ta pijanost, vse to me je o-
namljalo, da mi je bilo kakor v
vroči kopeli. Vsaki neumnosti
sem se smejala, vsaka beseda mi
je bila dobrodošla in vsa razvne-
ta sem kadila, pila in se stresla
v smehu.

Veliko je bilo naše omizje in
gospodje so govorili vame, da
niti odgovarjati nisem utegnila.
Pa saj mi ni bilo, do pravih od-
govorov! Razmetavala sem besede
kar na slepo, da so obležale
na mizi, utonile v kozarcih, se
kotale po tleh. Le redkokdaj
sem jih zagledala v očeh dru-
gih in še takrat so bile vse dru-
gačne, trikrat prebarvane in vsa
tule. Tudi Mina je bila vesela,
a njeno veselje je bilo naravnost
še, njen smeh ne tako izzivajoč.
Zdaj pa zdaj me je pogledala v
trenutku osuplosti, se za hip za-
zrla vame, kakor bi mi hotela kaj
reči, a ker sem brž pogledala dru-
gam, me je prepuščala razigrano-
sti. Vso svojo notranjost sem ho-
tela preslepiti, oglušiti, prevpiti.

DR. RAY SMITH

VPRAŠAJTE VAŠE PRIJATELJE O
ZOBODRAVNIKU
na 1211 St. Clair Ave., nad Paramount Banko
Uradne ure od 9. dop. do 9. zvečer.
Urad zaprt cel dan ob nedeljah, sredah in
postavnih praznikih.

DVAJSETLETNA SKUSNJA

Na stotine ljudi je sedaj na poti k zdravju
in zadovoljstvu, ki so bili včasih neprestano bo-
ljaljati Dr. Kenealy na stotine se jih zdaj za-
glede kako dolgo ste že bolni in kaj je vasa bole-
zen, pojdite k Dr. Kenealy. Nudi vam bo ravno
zdravljenje, katero je pazno pozornost ter znanstveno
in priložnosti. Denarne zadeve, naj vas ne ovirajo
pri tem, da dobite postrežbo specialista. On ra-
vno tako zmeroma, da žmore njegovo postrežbo
vsekakor boljše za kakšno bolezen. Že leta in leta na istem kraju.
Uradne ure: od 9. dop. do 8. zveč. Ob nedeljah od 10. do 2. pop.

Dr. KENEALY - 2. nadstropje

617 Euclid Ave. Cleveland, Ohio. Republic Building.
Vhod 4. vrata zapadno od Star gledališča.

Tel. Main 2063

O. S. Cent. 1690

John L. Mihelich

SLOVENSKI ODVETNIK

902 Engineers Bldg., vogal St. Clair ulice in Ontario.

PODRUŽNICA:

6127 St. Clair Ave., — Tel. O. S. Princeton 355-R.

Ravnokar je izšla
knjiga

Razkrinkani Habsburžani

katero je izdala Ameriško-Jugo-
slovenska Tiskovna Družba.

Knjigo je spisal grofica Larich,
bivša dvorna dama na Dunaju.

V knjigi opisuje vse podrobnosti
vladajoče habsburške klike, ka-
kor tudi smrt cesarjevega Rudol-
fa.

Knjiga je jako interesantna in
priporočamo rojakom, da si jo
tako naročijo.

Cena knjige je samo 60c

Casih se mi je to posrečilo, naj-
večkrat ne, in kolovratila sem da-
lje.

Iz kavarne smo odhajali v
smehu, ki se je razlegal v noč in
onemel sredi cest. Svetiljke so
rezale obraze in jih krtovičile v
čudne krinke z mrtvaško barvo
in razpoteženimi brazdami.

Casih je divjala burja in je
zaganjala deževne kaplje v nas,
da so švrkale po naših licah ka-
kor tenki, drobni, vitki biči. Ro-
ke so drevenele, noge zastajale,
in zahajali smo v gostilne, kjer
je zadiselo po postanih jedilih in
različni pijači. Marogasti prti so
gledali v nas in skozi dim so pri-
hajali pijani glasovi vsi onemo-
gli in razkričani do hribovosti.

Pila sem kakor za stavo, trka-
la in se smejala, le smejala in
mi je časih obstal smeh sredi o-
braza, da sem morala izgledati
kakor karikatura. In zahajali
smo v gledališča.

Prešerna svetloba mi je sko-
raj jemala vid, prostranost gle-
dališča me je onamljalo, da se
mi je vrtelo v glavi. In vse tisto
razkošje je bilo vame do u-
trujenosti. In koncerti in kine-
matografi, ah, vse, vse sem po-
izkušala, da bi bila izgubila za-
vest in misli in dušo; da bi bila
izgubila samo sebe; a ni šlo, še
vedno je bila moja osebnost i-
sta, še vedno je bila vsa živa,
še življa v neskončnosti trplje-
nja in gorja onemoglo ljubezni
do Jožeta in različne ljubosum-
nosti do Reze.

Vsa ta moja nova družba me
ni prav nič razumela in da bi
bila v drugačnem razpoloženju,
ne bila bi je pogledala, še manj
govorila z njo. Kakor slutnja mi
je časih prišla, da me je bilo
sram vsega tega, a je spet od-
s kakor slutnja. Nisem marala
nikake resnosti več, ker sem se
bala sedanjosti, bala se samo e-
be. Nisem se hotela videti; tek-
la sem sama pred seboj, a nisem
si otekala. Režala sem, utrjevala
sem se bila, zasopla, a še sem te-
kla in sem upala, da pridem do
neprodne stene — in to bi bi-
lo pozabljenje sedanjosti in pre-
teklosti. Prihodnost je ležala
pred menoj temnejša od najbolj
neprodne, črne noči in nisem
hotela imeti skrbi zanjo. Oberoč
sem podila skrbi; oberoč jih za-
ganjala v stran.

Vsa sem se prebarvala z lah-
komiselnostjo, sredi vseh živah-
nih sem bila najživahnjša. —
„Vina, vina!“ sem klicala.
„Helena, dovolj bo!“ je ugo-
varjala Mina.

„Ne, ne, le pijmo, saj je vse-
eno!“
„Prav, prav, gospa Berganto-
va!“
„Ah, ne rečite mi Berganto-
va! Jaz sem Helena.“

„Torej, gospa Helena, Bog vas
živi!“

In smo trkali, da se je vino
razlivalo v čirkah po prtu.

„Kako je vendar lepo in vese-
lo na svetu!“ sem vzkliznila.

„A vendar je še kaj lepšega.“

„Kaj?“ sem vprašala.

„Na primer — ljubezen!“ je
dejal gospod in me pogledal eu-
kreno.

„Ljubezen?“ Zasmejala sem se
na ves glas, a me je Mina pre-
strašeno pogledala. „Ljubezen!“

Ah, moj Bog, kako ste še lah-
koverni in oroški!“

„Pa kako?“

„E, kar tako! Kaj bi — ljube-
zen! Ljubezni ni če je, je neumna
in hedasta. Spolnost, nič druge-
ga!“

Zaničljivo sem zamahnila z ro-
ko in izpila iz kozarca.

„Vendar, gospa Helena, če bi
poizkusili... kaj niste še nikdar
ljubili?“

„Jaz? Alisi morete misliti kaj
takega od nene?“

„Sicer tako, vendar... poro-
čeni ste...“

„No? Jeli za poroko potreb-
na ljubezen?“

„Ali!“

„Je? Meja vendar niste več
takih starih nazorov, za bož-

Clevelandske novice.

Kot posledica števil-
švindlariz z delnicami, ki priha-
jajo na dan, priporoča okrajni
prosekutor Stanton, da se nemu-
doma preišče vsa podjetja, ki
prodajajo delnice in se dožene,
če so varna. Mnogo agentov ima
državno licenco za prodajanje
delnic, a nimajo za delnicami ni-
kakvega imetja ter ne izdelujejo
ničesar. Ti so navadno goljufi in
jih je treba izbežati, kajti v zad-
njih dveh letih so izlekli iz ljud-
skih žepov na milijone dolarjev.

Včeraj se je otvorila v Win-
ton hotelu 18. konvencija obih-
skih prodajalcev pohištva, kate-
ri prisotuje okrog 200 delega-
tov. Med raznimi izjavami glede
trgovine s pohištvo, so se tudi
izjavili, da so padle cene pohiš-
tva za 43 odstotkov, odkar je mi-
nula vojna.

Brezdelje se manjša. Iz dr-
žavno-mestnega uposiljalnega
urada se je včeraj naznanilo, da
se je od prvega januarja sem šte-
vilo brezposelnih zmanjšalo za
\$25.000. Poroča se, da je bilo v
Clevelandu ob novem letu 125-
000 ljudi brez dela, sedaj pa da
jih je le še 100.000. Tudi poroči-
lo Clevelandske zvezne rezerv-
ne banke govori o splošnem zbolj-
šanju. Toda to zboljšanje, o ka-
tem se govori v teh poročih, je
jako slaba tolažba za delavca,
kajti v večini slučajev se je zni-
žalo plače za polovico ali celo
več. Tako se je danes z delavci,
in to vse zato, ker niso orga-
nizirani. Garaj deset ali magar
dvanajst ur za pičlih 20 ali 25
centov na uro in bodi hvaležen,
da imaš delo. To velja za veliko
mase ameriškega neorganizirane-
ga delavstva. Kdaj bo temu
drugače?

Oblasti so zaplenile na pro-
ji Big Four železnice eno celo
karo, t. j. 5.000 galonov alkoho-
la. Prohibicijski zastopnik Apple-
man pravi, da je dospelo zgan-
je pred kakimi štirimi dnevi,
in da so bili njegovi agentje od
tistega dne naprej vedno na stra-
ži, da vidijo, kdo je lastnik zga-
nja toda ni se javil. Na kari je
me pošiljatelj, ni pa imena pre-
jemnika.

Dober človek. Robert Dixon,
1439 E. 27 St., voznik po po-
klcu, je pripravljen ob prosem-
času striči dekletom lase. Pravi,
da je videl v listih poročano, da
hočejo imeti dandanes skoro vsi
dekleta ostržene lase, in ker on
rad kako "dobro delo" stori, se
je namenil striči dekleta brez-
plačno. Če hoče imeti katera pri-
strižene lase, naj se zglopi pri
njemu po 4. uri popoldne. Dixon
pravi, da odkar je pričel oglašati,
se je zglopi pri njem že ka-
kih osem deklet.

Staršem Pečjak je umrla
6letna hčerka Veronika. Starš-
em Mehle pa 2-letni sinček. Sta-
rišem naše sožalje!

je voljo! Kdo pa se poroča iz lju-
bezni!

„Jaz se vam le čudim,“ je dejal
tisto resno gospod in nadaljeval:

„Vsaj biti bi morala pri poroki
prva zahteva obojestranske lju-
bezen. To je vsaj moje prepri-
čanje.“

„A ne moje. Cemu vam bo
ljubezen v zakonu? To je prav
zasebna pogodba dveh ljudi, ki
se prav nič ne razumeja, prav
nič ne marata, ki sta prišla slu-
čajno takole za kratek čas pred
altar.“

„Helena!“ me je poklicala Mi-
na in je kar prebledela.

„Ti pa me ne poslušaj — saj
imaš svojo družbo!“ sem kar o-
šerno zaklicala preko mize.

Mož sosed se je čudil in čudil
in dejal:

„Oprostite, a po vsem tem bi
sodil, da ste zelo cinčni, ali pa
res ne poznate ljubezni.“

„Prav nič je ne poznam. Še te-
ga bi mi bilo treba, lepa reč!“

„Pa vzemimo, da bi se zalju-
bili...“

(Dalje prih.)

HAMBURG

Direktno iz New Yorka.

ORDUNA Mar. 3, April 14, Maj 26,
OROPESA Mar. 17, Apr. 28, Jun. 9,
ORBITA Mar. 31, Maj. 12, June 23
Zenske in otroške zaprte kabine
The Royal Mail Steam Packet Co.
26 Broadway New York
117 W. WASHINGTON STR.
CHICAGO, ILL.
ali pri lokalnih agentih.

PRIDE

V CLEVELANDU, O.

Dr. Albert F. Snell

od Snelovega privatnega Sanatorija v
Cincinnati, O.

Bo v svojem

CLEVELANDSKEM
URADU80 Public Square
V TOREK28. FEBRUARJA
in bo ostal do TORKA

7. MARCA

Samo 8 dni!

Doktor zdravi vse kronične bole-
zni in hibe mož, žen in otrok.

Veliko slučajev je, ko se je lahko
izogniti nevarne operacije, ako se pre-
pustite zdravniškemu zdravljenju.

Zdravijo se vse moške, žen-
ske in otroške bolezni.

posveča posebno pozornost.

Katarju in boleznim v želodcu se
Ako imate katarne nepravilke, pridite,
da se vas preišče. Vsi bolni naj se
poslužijo te prilike. Ako ste ozdrav-
ljivi, vam povemo, ako ne, vam da
nasvet. Noben bolnik naj ne zamu-
di te prilike.

Ako imate revmatizem, nervoznost,
slabost, otekle noge ali roke, jet-
ne nepravilke, srčne bolezni, ali katere-
koli zgrublajoče bolezni kakor oslab-
ljenost, blodost, vrtoglavost dispep-
sijo, slabo prebavo, zabasan, ne-
pravilke v želodcu ali epilepsijo, bišite
dr. Snella.

Uspešno se zdravijo krvne in kož-
ne bolezni, kakor tudi pruh.

Ženske.

ki trpijo na glavobolu, melanholiji,
hrbtenici, ali na kakih posebnih bole-
znih, ki so lastne ženskam, naj gotovo
vprašajo za svet tega specialista.

Ovarium ali trebušne nepravilke se
zdravijo brez operacije. Ako se vam
je svetovalo, da se daste operirati za
te vrste bolezni ali vsled pruha, te-
daj ne postavljajte preje življenja v
nevarnost, da vprašate tega specialis-
ta.

Stari ali mladi možje.

Nobene razlike ni, na čem bol-
hate ali koliko časa bolestate; ako je v ne-
varnost vaša sreča, obrnite se na tega
specialista.

Ni ne de, kakšno bolezen imate ali
kako slabe izjave ste ališali o sebi, ni
ne de, ako se vam je reklo, da ste ne-
ozdravljivi. Posvetujte se s tem zna-
menitim zdravnikom, in ako je le nit
upanja, tedaj boste našli upanje v
njegovem zdravljenju, ki vas bo do-
vedlo do zdravja, zadovoljstva in sre-
če.

POSEBN APOZORNOST se obrača
na kemične in mikroskopične preiska-
ve krvi, urina in sputuma in na ner-
voznostne ter dušne komplikiranosti.

Naslovite vsa sporočila na

Dr. Albert F. Snell

80 Public Square, Cleveland, O.
or 1054 Wesley Ave., Cincinnati, O.

Uradne ure: od 9. popoldne do 8.
zvečer. Ob nedeljah in praznikih od
10. popoldne do 1. popoldne.

Oglašujte v "Enakopravnosti!"

MALI OGLASI

PRODA SE grocerija v dobri
okolici ali pa se zamesja za malo
hišo. Več se poizve v uradu tega
lista.

BOLGARSKI KRVNI ČAJ
zavžit vroč predno greste k počitku
pomaga naravi

Pregnati prehlad.
Varovati vas pred influenco.
Urediti jetra.

Pospešiti delovanje črevesja.
Bolgarski krvni čaj je iz samih ze-
lišč. Vaso kri napravi rdečo in moč-
no in vam da moč zoperstavljati se
bolezni.

Se prodaja po vseh lekarnah
ali po zavarovani pošti, 1 velika dru-
žinska škatla \$1.25 ali 3 za \$3.15 ali
6 za \$5.25. Naslovite H. N. Von
Schlick, President Marvel Products
Co., 433 Marvel Bldg., Pittsburgh Pa.

GOTOVINA ZA LIBERTY
BONDE, vojnovarčevalne znam-
ke, bisere, ure, staro zlato, sre-
bro, platinum, zlatino, nerablje-
ne poštne znamke, živo srebro,
magnetne igle, in za vsako stvar
ki ima kako vrednost. Prinesite
ali pošljite na Simon. Reliable
Broker. Lastnik Ohio Smelting
and Refining Co. soba št. 216
Lenox Bldg. vogal 9th St. in
Euclid Ave. Odprto vsak dan do
6. ure zvečer.

LA LORRAINE 4. marca
LA SAVOIE 11. marca
PARIS 15. marca
ROCHAMBEAU 28. marca

Za družine nudimo izborne u-
godnosti tretjega razreda — ka-
bine z dvema, štirima, šestimi in
osmimi posteljami. Vsi taki potni-
ki bodo deležni iste izborne
postrežbe in hrane, vsled katere
je znana francoska črta.

Za nadaljnje informacije vpra-
šajte pri lokalnih agentih
FRENCH LINE.

ITALIA 24. marca
Listki \$90.00. — Davek \$5.00.
Vožnja po železnici v
Ljubljano \$1.65
Preko Cherbourg

SAXONIA 7. marca
AQUITANIA 21. marca
Nove ladje plovejo direktno v
Hamburg.

Frank Zakrajšek
Najmodernejši pogrebni zavod
v Clevelandu

POGREBNIK IN
EMBALMER

1105 Norwood Rd.

Tel. Princeton 1735—W
TEL. Rosedale: 4983

Avtomobili za krste, poroke in
pogrebe in druge prilike.

VSE DELO
v zvezi s plumbarstvom, vam
napravimo dobro in trpežno.
Postavljamo furneze, banje, stra-
nišča, itd. Kadar mislite, kaj de-
lati, pridite k nam po proračun
in prepričani smo, da vam bo
naša cena po volji.

Chas. W. Hohl
Plumbing & Heating
381 E. 156 Str., Cleveland, Ohio.
Eddy 8236-R.

Gramofonske
Plošče

zahtevajte
novi cenik
Slovenske
PLOŠČE
preje \$1.00
sedaj 75c

VELIKA
ZALOGA
UR IN
ZLATINE

Wm.
Sitter

5805 St. Clair
Avenue
Cleveland, O.

DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLER"

DOBO ZDRAVJE
je vredno zlate dolarje,
vsek plačilen ček je izkaz
dobrega zdravja.

Prežite bolečine z pristnim
PAIN EXPELLER-JEM, stariim
družinskim prijateljem. Vstrajajte,
da mora imeti trzni znak, sidro
ali mačka.

35c in 70c po lekarnah
ali pri

F. AD. RICHTER & CO.
104 114 So. 4. St.
Brooklyn, N. Y.

ZA ZABAVO IN POUK

— čitajte —
"V močvirju velemesta"

Roman iz življenja priseljenke v Ameriki

CENA 50c.

Naročite pri

Ameriško-Jugoslovenska Tiskovna Družba

6418 ST. CLAIR AVE.

SALE
5512 ST. CLAIR AVE.

BIG OPENING SALE

SALE
5512 ST. CLAIR AVE.

A FULL LINE OF HIGH GRADE MEN'S, LADIES' AND CHILDREN'S FURNISHINGS & SHOES HAS BEEN BOUGHT OUT BY A. BROFMAN FROM I. HARRIS AT 5512 ST. CLAIR AVENUE AND WILL BE MARKED DOWN TO A LEVEL BELOW THE WHOLESALE COST OF MERCHANDISE.

OPENING DAY, THURSDAY, MARCH 2nd AT 9 A. M.

FREE

To the first 50 customers we will give
10 bars of Laundry Soap absolutely
free of charge to each customer.

WE CAN ASSURE YOU THAT YOU WILL PROFIT BY ATTENDING THIS SALE.
A GLANCE AT A FEW OF OUR MANY BARGAINS WILL SHOW YOU WHAT
WE ARE OFFERING.

FREE

To the first 50 customers we will give
10 bars of Laundry Soap absolutely
free of charge to each customer.

Men's red, blue and white handkerchiefs	4c
Men's Gloves, 20c value	10c
Men's Leather Pat. Gloves, 45c value	23c
Men's Sox, 20c value	9c
Men's Sox all colors, 30c value	13c
Men's Silk Sox, 75c value	39c
Men's Suspenders, 60c value	29c

BOYS' & GIRLS' STOCKINGS

Lot of Children's Stockings	9c
Girls' Stockings, 25c value	13c
Boys' and Girls' Stockings, all colors, 40c value	19c
Boys' Suspenders, 25c value	13c

LADIES' STOCKINGS

A lot of Ladies' Stockings, 20c value	7c
Ladies' Stockings, all colors, 30c value	13c
Ladies' Lisle Stockings, all colors, 60c value	33c
Ladies' Silk Stockings, all colors, 75c value	47c

MEN'S UNDERWEAR

Men's Shirts and Drawers, \$1.00 value	49c
Men's Shirts and Drawers, best qual. \$1.25 value	59c
Men's heavy Shirt and Drawers Fleece, \$1.50 value	67c
Men's heavy rib. Unions, best qual., \$2.50 value	\$1.19
Men's heavy fleeced, U. S., \$2.00 value	98c

BOYS' AND GIRLS UNION SUITS

Boys' and Girls Ribbed Union Suits, \$1.00 value	49c
Boys' fleeced, best qual., \$1.25 value	59c

LADIES UNDERWEAR.

Ladies' Shirts and Drawers, \$1.25 value	69c
Ladies' Vest, all sizes, 35c value	19c
Ladies' Union Suits, \$1.75 value	98c
Ladies' heavy fleeced U. S., \$2.50 value	\$1.39

BOYS' SUITS

A lot of Boys' Suits from \$2.98 up

Big Bargains in Men's and Boys' Sweaters

A lot of Boys' Sweaters, \$2.00 value	79c
A lot of Slipovers, \$2.00 value	98c
A lot of Sweaters, \$4.00 value	\$1.49
Boys' Caps	49c
Boys' and Men's Caps, \$1.50 value	69c

MEN'S FURNISHINGS

A lot of Men's Pants, \$3.00 value	\$1.39
A lot of Men's Pants, \$4.00 value	\$1.79
A lot of Men's Pants \$6.00 value	\$2.98
Men's Overalls, \$1.50 value	87c
Men's Good Overalls, \$2.00 value	98c

Men's Combination overalls, \$3.50 value	\$1.79
Men's Blue Working Shirts, \$1.00 value	59c
Work Shirts, \$1.50 value	79c
A lot of Men's Flannel Shirts, \$1.75 value	79c
Men's black Satin Shirts, \$1.50 value	79c
Men's Wool Shirts, \$3.00 value	\$1.39
Men's dress Shirts at a big bargain, \$1.50 value	49c
Men's Dress Shirts	98c
A lot of Men's Caps, \$2.00 value	89c

BIG BARGAIN IN MEN'S SHOES

A lot of Men's Work Shoes, \$3.00 value	\$1.79
A lot of Men's Dress Shoes, \$4 value	\$2.69
A lot of Dress Shoes, black & brown, \$5-\$6 val.	\$3.39
A lot of Men's Dress Shoes, brown and black \$8.00 value	\$4.49

BOYS' AND GIRLS' SHOES

One lot of Girls Shoes, \$3.00 val.	98c
One lot of Boys' and Girls' Shoes, \$3.50 value	\$1.89
One lot of children's shoes	98c
One lot of Boys' Dress Shoes, br. & blk., \$4 val.	\$2.69

One lot of Boys' and Girls' Shoes at HALF PRICE with a guarantee for every pair.

One lot of Ladies Shoes, \$4.00 value	98c
One lot of Big Girls' and Ladies' Shoes, \$5 val.	\$2.69
Ladies' House Slippers, all colors, \$1.50 value	98c

BIG SAVINGS ON MEN'S
AND BOYS' SHOES

SHOES

YOUR CHANCE TO OUTFIT
THE CHILDREN AT A BIG
SAVING.

WE HAVE TOO MANY BARGAINS TO MENTION.

COME AND BE CONVINCED

Come Prepared to carry away \$3.00 worth for \$1.00.

Store Closed to mark down
prices.

Do not forget the date
THURSDAY, MARCH 2nd

A. BROFMAN
5512 St. Clair Avenue

Come and see our window display for more values

Watch for our SALE FLAG
with the number 5512
To stay away from this sale is
like throwing money away.